

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији Општине
Вишеград
за период 01.01-31.12.2022. године**

Број: РВ045-23

Бања Лука, 20.07.2023. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	10
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење буџета.....	13
	6. Финансијски извјештаји.....	14
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	14
	6.1.1. Приходи и примици	15
	6.1.2. Расходи и издаци	16
	6.1.3. Расходи по судским рјешењима	21
	6.1.4. Разлика у финансирању	22
	6.1.5. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима	22
	6.2. Биланс успјеха	23
	6.2.1. Приходи	23
	6.2.2. Расходи.....	23
	6.2.3. Финансијски резултат	24
	6.3. Биланс стања.....	24
	6.3.1. Актива	24
	6.3.2. Пасива.....	29
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	30
	6.4. Биланс новчаних токова	30
	6.5. Временска неограниченост пословања	30
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	31
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	31

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Вишеград који обухватају: Консолидовани биланс стања на дан 31.12.2022. године; Консолидовани биланс успјеха, Консолидовани извјештај о промјенама нето имовине, Консолидовани биланс новчаних токова, Консолидовани периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Консолидовани периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, консолидовани финансијски извјештаји Општине Вишеград истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године није извршен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер у Општинској управи није пописано возило Територијалне ватрогасне јединице (члан 3.) и није пописано стварно стање потраживања (члан 5.). Такође, у Јавној установи Центар за социјални рад средства су пописана збирно (члан 2.), нису пописана потраживања и обавезе и није извршено усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем, (члан 5.), а у Јавној установи за предшколско васпитање и образовање "Невен" средства су пописана збирно (члан 2.), нису пописана потраживања и није извршено усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза (члан 5.).

Као што је наведено под тачком 6.1.2.4. овог Извјештаја:

Дознака средстава правним лицима чији је оснивач Општина у износу од 417.000 КМ планирана је и исказана у оквиру субвенција, што није у складу са чланом 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер намјена средстава, исплаћених по одлуци коју је донијела Скупштина Општине Вишеград, не представља субвенције сходно наведеном члану правилника.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.1. овог Извјештаја:

Јавна установа за предшколско васпитање и образовање "Невен" није извршила корекцију грешке из ранијег периода, што није у складу са параграфом 46 и 47, МРС 3 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке. Корекција грешке се односи на потраживања по основу трансфера од јединица локалне самоуправе која су исказана у негативном износу од 29.888 КМ и исправку истих потраживања исказану у позитивном износу од 29.888 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.7. овог Извјештаја:

Напомене уз финансијске извјештаје Општине Вишеград не садрже додатне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје Општине Вишеград за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Општине Вишеград за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у овом Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 20.07.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Вишеград за 2022. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у консолидованим финансијским извјештајима Општине Вишеград за 2022. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

Јавна установа Центар за социјални рад и Јавна спортска установа „Дрина“ Вишеград нису донијеле План јавних набавки, што није у складу са чланом 17. Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 6. овог Извјештаја:

Јавна установа Центар за социјални рад и Јавна установа за предшколско васпитање и образовање „Невен“, нису сачиниле годишње финансијске извјештаје, што није у складу са чланом 54. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.5. овог Извјештаја:

За додјелу средстава гранта хуманитарним организацијама и удружењима, етничким и вјерским организацијама и удружењима, организацијама и удружењима у области здравствене и социјалне заштите, организацијама и удружењима у области образовања, научно истраживачке дјелатности, културе и информација, организацијама и удружењима у области економског и привредног развоја, Општина Вишеград није донијела интерне акте којима би се дефинисала правила и критеријуми за расподјелу средстава, додјела средстава најчешће је вршена на основу појединачних захтјева, а извјештаји о реализацији пројеката нису достављани Општини Вишеград како је прописано Одлуком о извршењу буџета Општине Вишеград.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Вишеград обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Вишеград.

Бања Лука, 20.07.2023. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) успостави помоћна евиденција земљишта у складу са чланом 11. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 2) Консолидовани финансијски извјештај сачињава на прописаним обрасцима у складу са чланом 9. Правилника о измјенама и допунама правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника,
- 3) на позицији субвенција исказују расходи сходно члану 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и да се текући грантови и издаци за отплату дугова класификују у складу са чланом 95. и 117. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све неопходне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Препоручује се начелнику Општине, директору Јавне установе Центар за социјални рад и Јавне установе за предшколско васпитање и образовање "Невен" да обезбиједи:

- 5) да се поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се директору Јавне установе за предшколско васпитање и образовање "Невен" да обезбиједи:

- 6) да се изврши корекција грешке из ранијег периода у складу са параграфом 46 и 47, МРС ЈС 3 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, а односи се на потраживања по основу трансфера од јединица локалне самоуправе која су исказана у негативном износу од 29.888 КМ и исправке истих потраживања исказаних у позитивном износу од 29.888 КМ.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) донесе план запошљавања у складу са чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе,
- 2) успостави систем интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу да се изврши попис пословних процеса, идентификују и процијене ризици и саставља годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле,
- 3) примјењује Закон о јавним набавкама у дијелу који се односи на прибављање гаранција за озбиљност понуде у складу са чланом 61. став (2) и став (3), провођење поступка директног споразума у складу са чланом 87. став (3) и

примјену одговарајућег поступка у складу са чланом 15. став (7) Закона о јавним набавкама,

- 4) дефинишу правила и критеријуми за додјелу грантова и да корисници средстава гранта подносе извјештај о утрошку примљених средстава у складу са Одлуком о извршењу буџета за предметну годину.

Препоручује се директору Јавне установе Центар за социјални рад и Јавне установе за предшколско васпитање и образовање „Невен“ да обезбиједи да се:

- 5) годишњи финансијски извјештаји сачињавају, што је прописано чланом 54. Закона о буџетском систему Републике Српске и исти достављају општинској управи у складу са чланом 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се директору ЈУ Центар за социјални рад да обезбиједи:

- 6) да се доноси план јавних набавки у складу са чланом 17. Закона о јавним набавкама, да обезбиједи примјену Правилника о успостављању и раду комисије за набавку у смислу доношења Пословника о раду комисије за набавке у складу са чланом 9. и да се обезбиједи потписивање Изјава о непристрасности и повјерљивости чланова комисије у складу са чланом 7. став (4) Закона о јавним набавкама.

Препоручује се директору Јавне установе за предшколско васпитање и образовање „Невен“ да обезбиједи:

- 7) објављивање обавјештења о додјели уговора у складу са чланом 74. Закона о јавним набавкама.

Препоручује се директору Јавне спортске установе „Дрина“ Вишеград да обезбиједи:

- 8) да се доноси План јавних набавки у складу са чланом 17. Закона о јавним набавкама.

Препоручује се Скупштини општине да:

- 9) изврши процјену краткорочних потраживања која су класификована као ненаплата, преиспита и утврди статус нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми и дугорочних разграничења која се односе на дате авансе за реализацију Пројекта „Андрићград“ и у вези с тим донесу одговарајуће одлуке и да се донесе одлука о преносу јавне канализационе мреже и јавног водовода на коришћење, управљање и одржавање Јавном предузећу за водовод и канализацију "15. април" а.д. Вишеград.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о трезору,
- Одлука о извршењу Ребаланса буџета Општине Вишеград за 2022. годину,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о локалној самоуправи,
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе,
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,
- Закон о систему јавних служби,
- Закон о раду,
- Закон о порезу на доходак (Глава I-IV, VI, X и XII),
- Закон о доприносима,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о уређењу простора и грађењу (члан 73-82 и 191),
- Закон о водама (члан 188-195),
- Закон о шумама (члан 89),
- Закон о јавним путевима,
- Закон о концесијама (члан 32),
- Закон о комуналним таксама,
- Закон о комуналним дјелатностима (члан 6-12, 20-25 и 41),
- Закон о социјалној заштити,
- Посебни колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске,
- Колективни уговор за запослене у Општинској управи општине Вишеград,
- Посебни колективни уговор за запослене у области образовања и културе Републике Српске,
- Одлука о висини накнаде за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Вишеград (у даљем тексту: Општина) се налази у источном дијелу Републике Српске и заузима површину од 448 км², на којој живи око 10.000 становника.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 97/16 и 36/19), Статутом и другим важећим прописима, којима су дефинисана подручја одговорности, надлежности органа и начин финансирања.

Органи Општине су Скупштина и начелник. Скупштина коју чини 21 одборник је орган одлучивања и креирања политике, а начелник заступа и представља Општину и носилац је извршне власти.

Средства за рад Општине у 2022. години обезбијеђена су из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера између буџетских корисника, примитака од нефинансијске имовине и зајмова.

Према Одлуци Владе Републике Српске о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2022. годину, Општина је сврстана у неразвијене јединице локалне самоуправе.

Ревизијом је обухваћен Консолидовани финансијски извјештај Општине који укључује финансијске извјештаје општинске управе и нижих буџетских корисника Јавна установа за предшколско васпитање и образовање "Невен", Јавна установа Центар за социјални рад Вишеград, Јавна установа Културни центар „Иво Андрић“ Вишеград, Јавна установа за културну дјелатност „Градска галерија“ Вишеград, Јавна Спортска установа „Дрина“ Вишеград, Јавна установа „Туристичка Организација Општине Вишеград“ Вишеград, Јавна установа Народна библиотека "Иво Андрић" Вишеград и Јавна установа Средњошколски центар "Иво Андрић" Вишеград.

Финансијске трансакције се у Главној књизи трезора Општине (у даљем тексту: ГКТ) евидентирају у оквиру фонда 01 (буџет у ужем смислу) и фонда 03 (грантови).

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији за период 01.01-31.12.2022. године, Општина није имала примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је финансијску ревизију Општине за 2019. годину и сачинила извјештај у коме је дато пет препорука, од којих се једна односи на финансијске извјештаје, а четири на усклађеност.

Општина је доставила одговор о предузетим радњама ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају РВ031-20 у року од 60 дана од датума достављања извјештаја како је то прописано чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласника Републике Српске“, број 98/05 и 20/14).

Такође, Општина је 23.03.2023. године доставила Одлуку Скупштине Општине којом се усваја План отклањања неправилности по РВ031-20 по којем су првобитно предвиђени рокови за отклањање неправилности (31.03.2021. године) продужени до (31.12.2023. године).

Препорука дата за финансијске извјештаје је проведена. Од четири препоруке дате за усклађеност једна препорука је дјелимично проведена док три препоруке нису проведене.

Нису проведене препоруке које се односе на отклањање утврђених недостатака система интерних контрола који се односе на план запошљавања, примјену одредби Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, контролу нижих буџетских корисника, планирање потрошње намјенских средстава и годишњи попис, доношење интерних аката којим би се дефинисали правила и критеријуми за додјелу грантова и анализа краткорочних потраживања која су класификована као ненаплата и да се сходно утврђеним прописима и правилима предузму одговарајуће мјере у циљу њихове наплате.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Организација и функционисање система интерних контрола Општине дјелимично су дефинисани постојећим интерним актима (Статут Општине, Пословник о раду Скупштине општине, Одлука о оснивању Општинске управе, Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима и Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама у Општини). Одлуком о оснивању и Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе дефинисана су подручја одговорности, надлежности органа, те начини финансирања и функционисања Општине.

Правилником о организацији и систематизацији радних мјеста из 2017. године са измјенама и допунама систематизовано је 73 радна мјеста са 81 извршиоцем. На дан 31.12.2022. године било је 75 запослених и то 4 функционера, 46 државних службеника, 24 намјештеника и 1 приправник, од којих су 68 на неодређено, а 7 на одређено вријеме.

Код нижих буџетских корисника који се финансирају из буџета Општине на дан 31.12.2022. године било је запослено 56 извршилаца и то 6 функционера, 34 запослена са статусом државног службеника, 15 са статусом намјештеника и 1 приправник, од којих 49 на неодређено и 7 на одређено вријеме.

План запошљавања у Општинској управи за 2022. годину није донесен, што није у складу са чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе ("Службени гласник Републике Српске", број 97/16).

У току године пет извршилаца је засновало радни однос на одређено вријеме до шест мјесеци (замјена радника који су привремено одсутни због боловања и породилског одсуства), док је једном извршиоцу престао радни однос услед смрти.

У складу са чланом 14. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 91/16), начелник је одлуком именовано одговорна лица (комисију) задужена за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле која је у 2023. години донијела План рада за успостављање и развој система финансијског управљања и контроле. Општина није сачинила годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2022. годину, што није у складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22), нису пописани пословни процеси и процијењени ризици, није сачињена књига пословних процеса и регистар ризика како је дефинисано чланом 8. став (2) Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и чланом 22. тачка 5) и 6) Упутства о начину и поступку успостављања и

спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17).

Општина, ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Невен“ и ЈУ Центар за социјални рад нису извршиле усклађивање интерних акта у складу са чланом 13. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске.

У складу са Одлуком о предмету пописа, времену и начину пописа, именовану пописних комисија и усклађивању књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза на дан 31.12.2022. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђене су неусклађености јер попис имовине и обавеза није извршен у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21), а одступања се односе на сљедеће:

- у општинској управи није пописано возило у територијалној ватрогасној јединици (члан 3.),
- пописом није обухваћено стварно стање потраживања (члан 5.),
- у ЈУ Центар за социјални рад нису пописана појединачно средства (члан 2.), нису пописана потраживања и обавезе и није извршено усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем (члан 5.),
- у ЈУ за предшколско васпитање и образовање "Невен" нису пописана појединачна средства (члан 2.), нису пописана потраживања и није извршено усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем (члан 5.).

Општина није успоставила помоћну евиденцију земљишта у свом власништву, што није у складу са чланом 11. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15).

Скупштина општине је Одлуком од 23.10.2018. године ("Службени гласник општине Вишеград", број 13/18) основала ЈП "Дирекција за изградњу и развој" д.о.о. Вишеград, (у даљем тексту: Дирекција) у којој је дефинисала да је дјелатност предузећа од општег интереса, те да ће предузеће поред осталог обављати послове управљања некретнинама, рачуноводствене и ревизорске послове. Дирекција је са нижим буџетским корисницима потписала уговоре за пружање књиговодствених услуга на годишњем нивоу уз мјесечну накнаду (тачка 6.1.2.2. извјештаја). У току године Дирекцији је уплаћен износ од 369.993 КМ по основу субвенција, грантова, услуга одржавања паркинга, евиденције пословних простора, тужби, услуга нижим буџетским корисницима.

Сходно наведеном, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и прописима.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **успостави систем интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у смислу да се изврши попис пословних процеса, идентификују и процијене ризици и саставља годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле,**
- **донесе план запошљавања у складу са чланом 64. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединица локалне самоуправе,**

- **успостави помоћна евиденција земљишта у складу са чланом 11. став (6) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.**

Препоручује се начелнику Општине, директору ЈУ Центар за социјални рад и ЈУ за предшколско васпитање и образовање "Невен" да обезбиједи да се поступци и процедуре провођења пописа, усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем и извјештавање врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

4. Набавке

Планом јавних набавки Општине за 2022. годину, са измјенама и допунама, планирана је вриједност јавних набавки за 72 поступка у износу од 2.349.026 КМ, без ПДВ-а и то за робе (471.435 КМ), услуге (260.023 КМ) и радове (1.617.568 КМ). Планом је предвиђено провођења 13 отворених поступака (1.754.239 КМ), 19 конкурентских захтјева (413.764 КМ) и 40 директних споразума (181.023 КМ).

Према достављеном извјештају о реализацији плана набавки, у 2022. години проведено је 38 поступака набавки у вриједности од 300.286 КМ и то 3 отворена поступка вриједности 168.586 КМ (набавка ватрогасног возила, изградња прикључног цјевовода Прелево - Трноваче, санација локалних некатегорисаних путева), 2 конкурентска захтјева вриједности 22.838 КМ (набавка канцеларијског материјала, одржавање семафора) и 33 директна споразума вриједности 108.862 КМ (услуге дератизације, одржавање интернет мреже и рачунарске опреме, осигурање возила и радника, набавка фотокопир апарата и тонера, санација резервоара и капитаже вршење геодетских услуга, израда хоризонталне сигнализације и услуге штампања). За 23 поступка јавних набавки процедуре набавки су проведене у 2022. години у вриједности од 1.275.036 КМ, а уговори су потписани у 2023. години.

Ревизијским испитивањем је обухваћено 9 поступака јавних набавки, укупне вриједности 208.828 КМ, што чини око 70% укупно реализованих јавних набавки, а односе се на 3 отворена поступка (168.586 КМ), 1 конкурентски захтјев (14.309 КМ) и 5 директних споразума (25.933 КМ).

Отвореним поступком проведена је набавка ватрогасног возила (110.749 КМ), санација локалних и некатегорисаних путева (46.895 КМ), изградња прикључног цјевовода Прелево - Трноваче (10.941 КМ). Конкурентским захтјевом проведена је набавка канцеларијског материјала (14.309 КМ). Директним споразумом проведене су набавке услуге обавезног и каско осигурања путничког возила VOLKSWAGEN PASSAT (2.117 КМ), реконструкција водоводних шахтова у насељу Прелево (5.983 КМ), изградња објекта за главно мјерно мјесто на водоводу Прелево (5.956 КМ), изградња водоводног прикључка у насељу Прелево (5.880 КМ) и израда хоризонталне сигнализације (5.998 КМ). За набавку већу од 100.000 КМ Општина није прибавила гаранцију за озбиљност понуде, што није у складу са чланом 61. став (2) и став (3) Закона о јавним набавкама (у даљем тексту: Закон).

Реконструкција водоводних шахтова у насељу Прелево, изградња објекта за главно мјерно мјесто на водоводу Прелево и изградња водоводног прикључка у насељу Прелево проведене су путем три директна споразума под истим ЦПВ кодом – Општи грађевински радови на цјевоводу са истим добављачем Предузеће за водовод и канализацију „15 април“ Вишеград у укупном износу од 17.819 КМ чиме је извршено дијелење набавке, што није у складу са чланом 87. став (3) и није примијењен оговарајући поступак, што није у складу са чланом 15. став (6) Закона.

Ревизијским испитивањем су обухваћени поступци јавних набавки у ЈУ Центар за социјални рад Вишеград, ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Невен“ Вишеград, ЈУ СШЦ „Иво Андрић“ Вишеград и ЈСУ „Дрина“ Вишеград.

ЈУ Центар за социјални рад Вишеград није донијела план јавних набавки за 2022. годину, што није у складу са чланом 17. Закона. Јавна установа није донијела Пословник о раду комисије за набавке, што није у складу са чланом 9. Правилника о успостављању и раду комисије за набавку и нису потписане Изјаве о непристрасности и повјерљивости чланова комисије, што није у складу са чланом 7. став (4) наведеног Правилника.

ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Невен“ Вишеград је провела конкурентски захтјев за набавку прехранбених производа (хране) за дјецу али није објављено обавјештење о додјели уговора на основу резултата поступка додјеле уговора, што није у складу са чланом 74. Закона.

ЈСУ „Дрина“ Вишеград није донијела План јавних набавки за 2022. годину, што није у складу са чланом 17. Закона.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи примјену Закона о јавним набавкама у дијелу који се односи на прибављање гаранција за озбиљност понуде у складу са чланом 61. став (2) и став (3), провођење поступка директног споразума у складу са чланом 87. став (3) и примјену оговарајућег поступка у складу са чланом 15. став (7) Закона о јавним набавкама.

Препоручује се директору ЈУ Центар за социјални рад да обезбиједи да се доноси план јавних набавки у складу са чланом 17. Закона о јавним набавкама, примјену Правилника о успостављању и раду комисије за набавку у смислу доношења Пословника о раду комисије за набавке у складу са чланом 9. и потписивања Изјава о непристрасности и повјерљивости чланова комисије у складу са чланом 7. став (4) Закона о јавним набавкама.

Препоручује се директору ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Невен“ да обезбиједи објављивање обавјештења о додјели уговора у складу са чланом 74. Закона о јавним набавкама.

Препоручује се директору ЈСУ „Дрина“ Вишеград да обезбиједи да се доноси План јавних набавки у складу са чланом 17. Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине је 29.03.2022. године донијела Одлуку о усвајању буџета за 2022. годину у износу од 11.493.106 КМ а 29.11.2022. године донијела Одлуку о усвајању ребаланса буџета у износу од 12.387.858 КМ којег чине приходи (8.985.194 КМ), грантови (178.813 КМ), трансфери између или унутар јединица власти (629.113 КМ), примици (86.500 КМ) и неутрошена намјенска средства из ранијих година 2.508.238 КМ (накнаде за воде, накнаде за шуме, концесионе накнаде, средства добијена од Владе Републике Српске).

Ребалансом одобрени расходи и издаци се односе на расходе за лична примања (3.105.341 КМ), расходе по основу коришћења роба и услуга (1.872.844 КМ), расходе финансирања и друге финансијске трошкове (174.000 КМ), субвенције (741.861 КМ), грантове (1.147.120 КМ), дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (1.382.500 КМ), расходе по судским рјешењима (160.200 КМ), трансфере између или унутар јединица власти (9.140 КМ), буџетску резерву (23.045 КМ), издатке за нефинансијску имовину (3.113.877 КМ), издатке за отплату дугова (592.930 КМ) и остале издатке (65.000 КМ).

Након ребаланса буџета начелник Општине је донио 5 одлука о реалокацији буџетских средстава у укупном износу од 194.020 КМ. Такође, начелник је донио 8 одлука о одобравању средстава буџетске резерве у укупном износу од 22.505 КМ на име помоћи ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Невен“ Вишеград, спортским клубовима и добровољним даваоцима крви.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидовани финансијски извјештај на обрасцима прописаним Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17) који обухвата образац ПИБ – Периодични извјештај о извршењу буџета. Чланом 9. Правилника о измјенама и допунама правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 17/22) Општина је била у обавези да сачини образац ПИБ 01 - Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01.

Општина је извршила консолидацију при сачињавању финансијских извјештаја за 2022. годину како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике ("Службени гласник Републике Српске", број 115/17), односно извршила је укључивање контролисаних ентитета (привредних друштава у већинском власништву и јавних установа чији је оснивач) додавањем нето имовине/капитала из њихових биланса стања у Консолидовани биланс стања Општине директно кроз Биланс стања на дан 31.12.2022. године (тачка 6.3.1.2. и 6.3.2.2. извјештаја).

ЈУ Центар за социјални рад и ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Невен“, нису сачинили годишње финансијске извјештаје, што није у складу са чланом 54. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12 и 52/14). Општини нису достављени обрасци уз годишње финансијске извјештаје у складу са чланом 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се Консолидовани финансијски извјештај сачињава на прописаним обрасцима у складу са чланом 9. Правилника о измјенама и допунама правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

Препоручује се директору ЈУ Центар за социјални рад и ЈУ за предшколско васпитање и образовање „Невен“ да обезбиједи да се годишњи финансијски извјештаји сачињавају у складу са чланом 54. Закона о буџетском систему Републике Српске и исти достављају општинској управи у складу са чланом 47. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за 2022. годину, исказано је у обрасцу ПИБ - Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 умјесто на обрасцу ПИБ 01 (тачка 6. извјештаја) и обрасцу Периодични извјештај о извршењу по свим рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ).

У обрасцу ПИБ за период 01.01-31.12.2022. године исказани су буџетски приходи и примици (9.642.758 КМ), буџетски расходи и издаци (11.059.641 КМ), расподјела суфицита из ранијих периода (1.666.365 КМ) и разлика у финансирању (249.482 КМ). Извршење прихода и примитака је за 22% ниже у односу на ребаланс буџета од 12.387.858 КМ (у оквиру којег су садржана и неутрошена намјенска средства из ранијих година од 2.508.238 КМ), а извршење буџетских расхода и издатака је за 11% ниже у односу на ребаланс буџета од 12.387.858 КМ.

У обрасцу ПИФ извршење је исказано осим на буџетском фонду 01 и на фонду 03 трансфери од ентитета Министарства за просторно уређење, грађевинарство и

екологију на име побољшања енергетске ефикасности за улагања на објекту Спортске дворане у Вишеграду.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је исказала приходе и примитке у износу од 9.702.661 КМ, од чега на фонду 01 износ од 9.642.758 КМ (приходи од 9.564.124 КМ и примици од 78.634 КМ) и фонду 03 приходе од 59.903 КМ.

6.1.1.1. Приходи

Буџетски приходи у оквиру фонда 01 исказани су у износу од 9.564.124 КМ, а односе се на пореске приходе, непореске приходе, грантове и трансфере између различитих јединица власти.

Порески приходи исказани су у износу од 5.550.346 КМ, а чине их највећим дијелом индиректни порези прикупљени преко Управе за индиректно опорезивање БиХ, порези на лична примања и порези на имовину.

Непорески приходи исказани су у износу од 3.248.518 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе по основу закупа и ренте (111.668 КМ), комуналних накнада и такси (148.565 КМ), накнада по разним основама (2.711.642 КМ) и приходи од пружања јавних услуга (167.509 КМ од чега се износ од 10.076 КМ односи на општинску управу, а 157.433 КМ на властите приходе нижих буџетских корисника).

Накнаде по разним основама односе се највећим дијелом на концесионе накнаде, накнаде за коришћење шума и накнаде за коришћење хидроенергије (вода).

Скупштина општине је сходно Закону о концесијама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 59/13 и 16/18), Закону о шумама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/08 и 60/13) и Закону о водама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 50/06, 92/09 и 121/12) усвојила програме и планове о утрошку намјенских средстава. Извјештај о реализацији Плана утрошка средстава накнада по основу Закона о концесијама је усвојен док извјештаји о реализацији утрошка средстава уплаћених по основу Закона о шумама и Закона о водама нису достављени Скупштини општине на разматрање.

Приходи од пружања јавних услуга - властити приходи буџетских корисника исказани су у износу од 167.509 КМ, од чега се износ од 10.076 КМ односи на општинску управу, а 157.433 КМ на властите приходе нижих буџетских корисника и то највећим дијелом се односе на уплате по основу боравка дјецe у ЈУ за предшколско васпитање и образовање "Невен" (94.376 КМ), школарине ученика у ЈУ Средњошколском центру (7.407 КМ) и властите приходе ЈУ Културни центар „Иво Андрић“ Вишеград, Дома културе (29.171 КМ) и Јавне спортске установе „Дрина“ (15.157 КМ).

Грантови су исказани у износу од 202.830 КМ у оквиру фонда 01, а односе се на грантове из иностранства (20.617 КМ) који се односи на финансирање пројекта јачања улоге мјесних заједница од стране UNDP и грантови из земље (182.213 КМ).

Грантови из земље се односе на пројекат побољшања електрификације у насељима Холујаци и Репушевићи финансиране од стране Министарства за избјеглице и расељена лица ФБиХ (8.348 КМ), асфалтирање пута у насељу Каоштице финансиране од стране Кантона Сарајево (139.848 КМ) и финансирање трошкова општинских избора од стране Трезора БиХ (34.017 КМ).

Трансфери између различитих јединица власти исказани су у износу од 622.333 КМ, од чега се 562.430 КМ односи на фонд 01, а 59.903 КМ на фонд 03.

Трансфери исказани у оквиру фонда 01 највећим дијелом се односе на трансфере од Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске за неразвијене општине (80.500 КМ), Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске

за ЈУ Центар за социјални рад Вишеград (472.214 КМ), Републичког секретаријата за избјеглице и расељена лица (2.500 КМ), Министарства просвјете и културе за средњошколски центар (2.500 КМ) и ЈУ за предшколско васпитање и образовање "Невен"(4.693 КМ).

Трансфери исказани у оквиру фонда 03 односе се на средства Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију уплаћена на име побољшања енергетске ефикасности за улагања на објекту Спортске дворане у Вишеграду.

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 78.634 КМ, а односе се на примитке за нефинансијску имовину (16.238 КМ) и остале примитке (62.396 КМ).

Примици за нефинансијску имовину исказани су на фонду 01, а односе се на примитке остварене од продаје сталне имовине намијењене продаји – станови у насељу Гарча.

Остали примици исказани су на фонду 01, а односе се на примитке по основу пореза на додату вриједност (41.975 КМ) и примитке за накнаде плата за породилско одсуство који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања и примици за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања (20.421 КМ).

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 11.119.544 КМ, а чине их буџетски расходи и издаци исказани на фонду 01 у износу од 11.059.641 КМ и фонду 03 у износу од 59.903 КМ.

Буџетске расходе чине текући расходи и трансфери унутар јединица власти. Текуће расходе чине расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења роба и услуга, расходи финансирања и други финансијски трошкови, субвенције, грантове, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова и расходи по судским рјешењима.

6.1.2.1. Расходи за лична примања запослених

Расходи за лична примања запослених исказани су у износу од 2.970.901 КМ на фонду 01 и за 4% су нижи у односу на ребаланс буџета, а односе се на расходе за бруто плате запослених (2.523.783 КМ), бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених (424.051 КМ) и отпремнине и једнократне помоћи (23.067 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених највећим дијелом се односе на топли оброк (150.791 КМ), превоз на посао и са посла (10.042 КМ), регрес за годишњи одмор (83.273 КМ), јубиларне награде (14.958 КМ), дневнице за службена путовања (7.114 КМ) и збирне доприносе на накнаде (117.790 КМ).

Плате и остала лична примања запослених дефинисане су Колективним уговором за запослене у Општинској управи Вишеград који су у складу са Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21 и 8/22), чиме је извршено усклађивање коефицијената за обрачун плате.

Приликом обрачуна плата и накнада примијењене су важеће стопе доприноса и пореза што је у складу са Законом о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 114/17, 112/19, 49/21, 119/21 и 56/22) и Законом о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21 и 56/22).

6.1.2.2. Расходи по основу коришћења роба и услуга

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани су у износу од 1.791.726 КМ у оквиру фонда 01, а односе се на расходе по основу закупа, утрошка енергије,

комуналних, комуникационих и транспортних услуга, режијског материјала, материјала за посебне намјене, текућег одржавања, по основу путовања и смјештаја, за стручне услуге, одржавања јавних површина и заштити животне средине и остале неклассификоване расходе.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга исказани су у износу од 276.199 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе по основу утрошка електричне енергије (69.927 КМ), угља (30.897 КМ), остале енергије (45.846 КМ), трошкова водовода и канализације (20.670 КМ), одвоза смећа (28.492 КМ), услуга дератизације (7.014 КМ), коришћења фиксних телефона (26.738 КМ), мобилних телефона (17.606 КМ) и поштанских услуга (17.532 КМ).

Правилником о коришћењу службених телефона и средстава репрезентације о ограничењу трошкова из 2015. године и Одлуком о ограничавању трошкова службених телефона у оквиру ВПН пакета из 2022. године дефинисана је висина трошка за запослене, а износ преко лимита се се умањује од плате заопсленог.

Расходи за режијски материјал исказани су у износу од 39.844 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе за компјутерски материјал (1.967 КМ), обрасце и папир (7.992 КМ), канцеларијски материјал (16.442 КМ), материјал за одржавање чистоће (5.560 КМ), службена гласила (2.334 КМ) и остали режијски материјал (2.060 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене исказани су у износу од 39.388 КМ, а у укупном износу се односи на расходе за материјал за посебне намјене за ЈУ за предшколско васпитање и образовање "Невен" за набавку прехранбених производа.

Расходи за текуће одржавање исказани су у износу од 125.700 КМ, а односе се највећим дијелом на текуће одржавање централног гријања (1.798 КМ), услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграда (6.105 КМ), текуће одржавање објеката друмског саобраћаја (51.060 КМ), услуге и материјал за текуће поправке и одржавање осталих грађевинских објеката (3.190 КМ), текуће одржавање превозних средстава (10.872 КМ), текуће одржавање канцеларијске опреме (5.475 КМ), услуге и материјал за текуће поправке и одржавање опреме (1.911 КМ) и остало текуће одржавање (40.928 КМ од чега се највећим дијелом, износ од 37.921 КМ, односи на расходе по основу одржавања јавне расвјете).

Општина располаже са седам аутомобила од којих су пет за општинску управу и два за територијалну ватрогасну јединицу.

Расходи по основу путовања и смјештаја исказани су у износу од 47.298 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе по основу смјештаја на службеним путовањима у земљи (1.370 КМ), утрошка бензина (2.476 КМ) и утрошка нафте и нафтних деривата (41.955 КМ).

Употреба службених моторних возила дефинисана је Правилником о употреби службених возила из 2011. година. Овим правилником нису дефинисани нормативи потрошње горива.

Расходи за стручне услуге исказани су у износу од 251.438 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе за услуге платног промета (3.590 КМ), расходе за услуге осигурања возила (3.426 КМ), осигурања запослених (4.542 КМ), расходе за услуге штампања, копирања, увезивања и сл. (9.135 КМ), расходе за услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова (7.899 КМ), услуге рекламе и пропаганде и односа са јавношћу (2.982 КМ), рачуноводствене услуге (105.050 КМ), расходе за геодетско-катастарске услуге (8.841 КМ), расходе за остале компјутерске услуге (6.462 КМ), расходе за услуге израде елабората (1.872 КМ), савјетодавне услуге (7.020 КМ) и расходе за остале стручне услуге (95.316 КМ).

У оквиру расхода за стручне услуге дио расхода у износу од 59.770 КМ се односи на услуге пренесених послова из надлежности Општине на Дирекцију и то обављање послова управљања некретнинама уз наплату, док се износ од 45.280 КМ односи на књиговодствено - рачуноводствене послове које Дирекција обавља за ниже буџетске кориснике.

Расходи за услуге осигурања се односе на осигурање возила (3.426 КМ) и осигурања запослених (4.542 КМ). Расходи за остале стручне услуге (95.316 КМ) највећим дијелом се односе на трошкове гријања и хлађења општинских просторија у комплексу Андрићград (66.000 КМ) и израде хоризонталне саобраћајне сигнализације (7.017 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина исказани су у износу од 587.022 КМ, а односе се на расходе по основу услуга зимске службе (19.216 КМ), услуга чишћења јавних површина (309.191 КМ), утрошка електричне расвјете на јавним површинама (192.467 КМ) и остале услуге одржавања јавних површина (66.148 КМ).

Остале услуге одржавања јавних површина у износу од 66.148 КМ се односи на услуге пренесених послова из надлежности Општине на Дирекцију за услуге одржавања паркинг простора на основу Одлуке о давању на управљање паркинг простора („Службени гласник општине Вишеград“, број 5/19) и потписаног Споразума о управљању паркинг простора од 13.05.2019. године.

Остали некласификовани расходи исказани су у износу од 423.644 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе по основу котизације за семинаре, савјетовања и симпозије за запослене (2.551 КМ), бруто накнаде члановима управних и надзорних одбора (27.014 КМ), бруто накнаде члановима комисија и радних група (41.446 КМ), бруто накнаде скупштинским посланицима и одборницима (104.799 КМ), по основу уговора о дјелу (22.424 КМ), бруто накнаде за привремене и повремене послове (7.533 КМ), остале бруто накнаде за рад ван радног односа (45.670 КМ), по основу репрезентације у земљи (12.078 КМ), по основу организације пријема, манифестација и сл. (78.030 КМ), поклоне и остале расходе по основу репрезентације (6.266 КМ), по основу доприноса за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида (4.952 КМ), таксе и накнаде за регистрацију возила (4.606 КМ) и остале непоменуте расходе (63.415 КМ).

Расходи за бруто накнаде скупштинским посланицима и одборницима се односе на исплаћене накнаде за вршење дужности одборника у Скупштини општине Вишеград сходно члану 40. став (4) Статута општине Вишеград („Службени гласник општине Вишеград“, бр. 6/17 и 3/19) као и у складу са Одлуком о накнадама које припадају одборницима и члановима радних тијела Скупштине општине Вишеград („Службени гласник општине Вишеград“, бр. 15/12, 2/13 и 9/15).

Расходи за остале бруто накнаде за рад ван радног односа (45.670 КМ), односе се на расходе за одржавање Општинских избора (тачка 6.1.1.1 извјештаја).

Расходи по основу уговора о дјелу се односе на услуге по закљученим уговорима о дјелу за послове чишћења смећа на путним комуникацијама на подручју Општине и за услуге организације манифестација.

Расходи по основу репрезентације у земљи се односе на екстерну репрезентацију односно коришћење угоститељских услуга ван службених просторија Општине поводом састанака и презентација у складу са правима прописаним Правилником о коришћењу службених телефона и средстава репрезентације и о ограничењу трошкова којим је прописано право коришћења средстава репрезентације.

Расходи по основу организације пријема, манифестација и сл. се односе на манифестације и то Слава Општине, МОСИ игре, Скокови са вишеградске ћуприје, Дринска регата, Дрински котлић, Вишеградска стаза, Зимски дани Вишеграда и др.

Остали непоменути расходи у износу од 55.557 КМ се односи на трошкове одржавања референдума (опозив начелника Општине).

6.1.2.3. Расходи финансирања и други финансијски трошкови

Расходи финансирања и други финансијски трошкови исказани су у износу од 173.682 КМ, а односе се на расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи.

6.1.2.4. Субвенције

Субвенције су исказане у износу од 736.709 КМ, а односе се на субвенције јавним нефинансијским субјектима и субвенције нефинансијским субјектима.

Субвенције јавним нефинансијским субјектима исказане су у износу од 685.800 КМ, а односе се на субвенције јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства у износу од 208.800 КМ (Пољопривредној задрузи Вишеград - 38.800 КМ) ЈКП „Комуналац“ а.д. Вишеград - 130.000 КМ и ЈКП за водовод и канализацију „15 април“ а.д. Вишеград - 40.000 КМ), субвенције јавним нефинансијским субјектима у области трговине и туризма у износу од 10.000 КМ (Привредном друштву „Андрићев конак“ д.о.о. Вишеград), субвенције јавним нефинансијским субјектима медијима у износу од 50.000 КМ (ЈП „РТВ Вишеград“) и субвенције јавним нефинансијским субјектима у осталим областима.

Скупштина Општине је донијела одлуке о исплати средстава из буџета Општине правним лицима чији је оснивач Општина у износу од 417.000 КМ, а односе се на исплате ЈП „Дирекција за изградњу и развој“ д.о.о. Вишеград (88.000 КМ), КП „Комуналац“ а.д. Вишеград за измирење дуга добављачу „Нови рудник мрког угља Миљевина“ д.о.о. Миљевина (164.000 КМ), ЈЗУ „Апотека Вишеград“ (25.000 КМ) ради измирења обавеза насталих у претходном периоду и превазилажења отежаног пословања и ЈКП „15 Април“ а.д. Вишеград (140.000 КМ) за набавку радне машине. Исплата наведених средстава нема карактер субвенција, што није у складу са чланом 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде, водопривреде и шумарства исказане су у износу од 50.909 КМ, а односе се на средства предвиђена за додјелу помоћи у санирању штете од града на усјевима и засадима (49.829 КМ) и подстицај развоја пољопривреде и села (1.080 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се на позицији субвенција исказују расходи сходно члану 94. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.5. Грантови

Грантови у земљи исказани су у износу од 1.153.383 КМ, а односе се на текуће грантове непрофитним субјектима у земљи и остале текуће грантове непрофитним субјектима у земљи.

Текући грантови непрофитним субјектима у земљи исказани су у износу од 796.294 КМ, а односе се највећим дијелом на текуће грантове политичким организацијама и удружењима (15.000 КМ), хуманитарним организацијама и удружењима (194.350 КМ), спортским и омладинским организацијама и удружењима (329.350 КМ), етничким и вјерским организацијама и удружењима (58.000 КМ), организацијама и удружењима за афирмацију породице и заштиту права жена, дјецe, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом (5.800 КМ), организацијама и удружењима у области здравствене и социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности (166.420 КМ), организацијама и удружењима у области образовања, научно истраживачке дјелатности, културе и информација (26.844 КМ).

Скупштина општине је сходно члану 10. и 11. Закона о спорту ("Службени гласник Републике Српске", бр.79/20) донијела Програм развоја спорта општине Вишеград за 2022. годину („Службени гласник општине Вишеград“, број 14/22).

Остали текући грантови непрофитним субјектима у земљи исказани су у износу од 357.089 КМ. Највећим дијелом се односе на грантове додијељене Општинској борачкој организацији Вишеград (125.380 КМ), Дирекцији (91.200 КМ) и ЈП РТВ Вишеград д.о.о. (120.000 КМ).

Дирекцији су исплате вршене на основу више појединачних захтјева, средства су дозначавана без претходно утврђених критеријума, а Дирекција није подносила извјештаја о утрошку примљених средстава.

Текући грантови организацијама и удружењима у области образовања, научно истраживачке дјелатности, културе и информација као и текући грантови хуманитарним организацијама и удружењима класификоване су у оквиру осталих текућих грантова непрофитним субјектима у земљи, што није у складу са чланом 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике тачно прописана класификација.

Општина је донијела Правилник о финансирању и суфинансирању пројеката и непрофитних организација које дјелују на подручју општине Вишеград за 2022. годину („Службени гласник Општине Вишеград“, број 10/22) на основу којег су додијељена средства у износу од 63.000 КМ путем Јавног позива.

За додјелу средстава гранта хуманитарним организацијама и удружењима, етничким и вјерским организацијама и удружењима, организацијама и удружењима у области здравствене и социјалне заштите, организацијама и удружењима у области образовања, научно истраживачке дјелатности, културе и информација, организацијама и удружењима у области економског и привредног развоја, Општина није донијела интерне акте којима би се дефинисала правила и критеријуми за расподјелу средстава, додјела средстава најчешће је вршена на основу појединачних захтјева, извјештаји о реализацији пројеката нису достављани Општини како је прописано одлуком о извршењу буџета.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **текући грантови класификују у складу са чланом 95. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,**
- **дефинишу правила и критеријуми за додјелу грантова и да корисници средстава гранта подносе извјештај о утрошку примљених средстава у складу са Одлуком о извршењу буџета за предметну годину.**

6.1.2.6. Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова исказане су у износу од 1.356.219 КМ, од чега се на дознаке грађанима односи 352.231 КМ, а на дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите 1.003.988 КМ.

Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова, а евидентирани у оквиру Општинске управе односе се на текуће помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе (64.600 КМ), текуће помоћи породици, дјеци и младима (103.609 КМ), остале текуће дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (осим установа социјалне заштите) у износу од 84.022 КМ и остале капиталне дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (осим установа социјалне заштите, пројекат социо - економске одрживости) у износу од 100.000 КМ.

Текуће помоћи ученицима, студентима и појединцима у области науке и културе исплаћују се на основу Одлуке о стипендирању студената у општини Вишеград („Службени гласник општине Вишеград“, број 3/22) путем Јавног конкурса.

Текуће помоћи породици, дјеци и младима у износу од 103.609 КМ се односе на права на стимулисање наталитета (једнократна помоћ за свако рођено дијете, за лијечење стерилитета, накнада трошкова боравка дјеце у предшколској установи) која су дефинисана Одлуком о утврђивању услова и критеријума за остваривање права на стимулисање наталитета („Службени гласник општине Вишеград“, број 10/19,16/19 и 4/20).

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују од стране ЈУ Центар за социјални рад односе се на дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите по основу права из социјалне заштите у складу са Законом о социјалној заштити („Службени гласник Републике Српске“, бр. 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 и 36/22). Односе се на дознаке (оспособљавања за рад дјеце и омладине, пружаоцима услуга социјалне заштите за помоћ у кући, установама социјалне заштите за смјештај штићеника, хранитељским породицама за смјештај штићеника и остале дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују од стране Центра за социјални рад из буџета Републике, општина и градова).

6.1.3. Расходи по судским рјешењима

Расходи по судским рјешењима исказани су у износу од 148.683 КМ, а односе се на трошкове по судским рјешењима за измирење обавеза за бруто плате запослених код нижих буџетских корисника у периоду док је Општина пословала по принципу привременог финансирања и то ЈУ за предшколско васпитање и образовање "Невен" (87.142 КМ), ЈУ „Туристичка Организација Општине Вишеград“ (16.533 КМ) и ЈСУ „Дрина“ (19.271 КМ). Износ од 25.737 КМ се односи на расходе по основу судских пресуда.

6.1.3.1. Трансфери између различитих јединица

Трансфери између различитих јединица власти исказани су у износу од 11.632 КМ, а највећим дијелом се односе се на трансфере ентитету (2.096 КМ) и фондовима обавезног социјалног осигурања (7.425 КМ).

6.1.3.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 2.776.609 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину (2.115.861 КМ), издатке за отплату дугова (591.871 КМ) и остале издатке (68.877 КМ).

Издаци за нефинансијску имовину исказани су на фонду 01 у износу од 2.055.958 КМ и фонду 03 у износу од 59.903 КМ.

Издаци исказани на фонду 01, а највећим дијелом се односе на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката (1.641.187 КМ) и издатке за набавку постројења и опреме (368.614 КМ).

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката у највећем износу (959.534 КМ) се односе на резервисана средства за изградњу путева, мостова, водоводне и канализационе мреже. У оквиру издатака за нефинансијску имовину, на дан 31.12.2022. године резервисана су средства из намјенских прихода у износу од 743.242 КМ, од чега се 237.724 КМ односи на накнаде од шума, а 505.518 КМ на накнаде од вода.

Издаци за набавку постројења и опреме у износу од 129.573 КМ се односе на набавку ватрогасног возила, а износ од 169.223 КМ се односе на резервисана средства за набавку два путничка аутомобила, рачунарске опреме, медицинске опреме. Резервисање је извршено у складу са чланом 96. Правилника о рачуноводству и

рачуноводственим политикама за буџетске кориснике у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17, 32/18 и 118/18).

Издаци исказани у оквиру фонда 03 односе се на улагања на објекту Спортске дворане из средстава по основу трансфера од Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

Издаци за отплату дугова исказани су на фонду 01 у износу од 591.871 КМ, а односе се на издатке за отплату главнице примљених зајмова у земљи у сврху инвестиционог улагања у реконструкцију путне и комуналне инфраструктуре, расвјету, изградњу стамбених објеката, рефинансирање дуга и пренесених обавеза из претходног периода.

Издаци за отплату дугова према Свјетској банци путем Министарства пољопривреде, водoprивреде и шумарства исказани су у оквиру издатака за отплату главнице зајмова примљених од осталих домаћих јавних нефинансијских субјеката умјесто у оквиру издатака за отплату главнице зајмова примљених од других јединица власти, што није у складу са чланом 117. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике ("Службени гласник Републике Српске", бр. 98/16, 115/17 и 118/18).

Остали издаци исказани су на фонду 01 у износу од 68.877 КМ, а односе се на издатке по основу ПДВ-а (57.921 КМ) и издатке из трансакција са другим јединицама власти (10.956 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбједи да се издаци за отплату главнице зајмова примљених од других јединица власти класификују у складу са чланом 117. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.4. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању исказана је у износу од 249.482 КМ и представља збир буџетског суфицита исказаног у негативном износу (818.531 КМ) и нето финансирања исказаног у износу (1.068.013 КМ).

У обрасцу ПИБ за период 01.01-31.12.2022. године исказан је *брutto буџетски суфицит* у износу од 1.221.189 КМ који представља разлику између буџетских прихода (9.564.124 КМ) и буџетских расхода (8.342.935 КМ). Нето издаци за нефинансијску имовину исказани су у негативном износу од 2.039.720 КМ и представљају разлику између примитака за нефинансијску имовину (16.238 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (2.055.958 КМ).

Буџетски суфицит исказан је у негативном износу од 818.531 КМ и представља збир бруто буџетског суфицита (1.221.189 КМ) и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу (2.039.720 КМ).

Нето финансирање исказано је у износу од 1.068.013 КМ и представља збир нето задужења у негативном износу (591.871 КМ) и осталих нето примитака у негативном износу (6.481 КМ).

Нето задужење исказано је у негативном износу од 591.871 КМ, а односи се на издатке за отплату дугова.

Остали нето примици исказани су у негативном износу од 6.481 КМ и представљају разлику осталих примитака (62.396 КМ) и остали издатака (68.877 КМ).

6.1.5. Извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима

У обрасцу ПИФ исказани су приходи и примици у износу од 9.702.661 КМ од чега се 9.642.758 КМ односи на фонд 01, а расходи и издаци су исказани у износу од 11.119.544 КМ, од чега се 11.059.641 КМ односи на фонд 01.

У оквиру фонда 03 исказан је износ од 59.903 КМ, а односи се на трансфере од Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију на име побољшања енергетске фикасности за улагања на објекту Спортске дворане у Вишеграду (тачка 6.1.1.1 и 6.1.2.2. извјештаја).

6.2. Биланс успјеха

У Билансу успјеха за период 01.01 - 31.12.2022. године исказани су приходи, расходи и финансијски резултат.

6.2.1. Приходи

Приходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 12.455.472 КМ, а односе се на пореске и непореске приходе, грантове, трансфере између буџетских јединица (за која су објашњења наведена у тачки 6.1.1. овог извјештаја) и приходе обрачунског карактера.

6.2.1.1. Приходи (осим обрачунских)

Приходи су исказани у извјештајима о извршењу буџета у износу од 9.624.027 КМ и образложени су под тачком 6.1.1.1. извјештаја у оквиру пореских и непореских прихода, грантова и трансфера између различитих јединица власти.

6.2.1.2. Приходи обрачунског карактера

Приходи обрачунског карактера исказани су у износу од 2.831.445 КМ, а чине их приходи од усклађивања вриједности имовине, помоћ у природи, остали приходи обрачунског карактера и приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти.

Приходи од усклађивања вриједности имовине исказани су у износу од 118.031 КМ на основу података из Пореске евиденције.

Помоћ у природи исказана је у износу од 132.507 КМ, од чега се највећи дио односи на учешћа UNDP-а на изградњи градског подземног топловода (68.479 КМ) и донаторска средства од стране USAID на санацији објекта Дома културе у Вишеграду (62.860 КМ)

Остали приходи обрачунског карактера настали су у негативном износу 26.741 КМ, а односе се на остале приходе обрачунског карактера који нису праћени приливом готовине у моменту евидентирања, па се исти исказују у оквиру прихода обрачунског карактера (нпр. закуп, јавне услуге, обрачун за шуме, концесионе накнаде) и приходе настали због специфичности евидентирања промјена преузетих из Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима Пореске управе Републике Српске.

Приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти у износу од 2.607.648 КМ, од чега се износ од 2.263.782 КМ односи на пренос имовине Републичког секретаријата за избјеглице и расељена лица по пројекту СЕВ II и износ од 343.866 КМ који се односи на завршетак канализације „Околиште“ из пројекта Јавних инвестиција).

6.2.2. Расходи

Расходи у Билансу успјеха су исказани у износу 10.386.744 КМ, а односе се на текуће расходе и трансфере између различитих јединица власти (за које су објашњења дата у тачки 6.1.2. овог извјештаја) и расходе обрачунског карактера.

6.2.2.1. Расходи (осим обрачунских)

Расходи су исказани у извјештајима о извршењу буџета у износу од 8.342.935 КМ, а образложени су под тачком 6.1.2. извјештаја у оквиру текућих расхода и трансфера између различитих јединица власти.

6.2.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани су у износу од 2.043.809 КМ, а односе се највећим дијелом на расходе по основу обрачунате амортизације (1.826.148 КМ), финансијских расхода обрачунског карактера (27.442 КМ) по основу обрачунатих негативних курсних разлике за кредит изражен у доларима, усклађивања вриједности имовине по основу пореских евиденција и преноса потраживања на сумњива и спорна (162.929 КМ) и осталих расхода обрачунског карактера (27.096 КМ).

6.2.3. Финансијски резултат

Финансијски резултат, као разлика прихода (12.455.472 КМ) и расхода (10.386.744 КМ) за 2022. годину исказан је у износу од 2.068.728 КМ.

6.3. Биланс стања

Општина је на дан 31.12.2022. године исказала укупну активу и укупну пасиву коју чине пословна актива и пословна пасива у нето износу од по 63.367.743 КМ.

6.3.1. Актива

Пословна актива Општине на дан 31.12.2022. године исказана је у износу од 77.576.699 КМ бруто вриједности, 14.208.956 КМ исправке вриједности и 63.367.743 КМ нето вриједности, а чине је текућа имовина и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућу имовину нето вриједности 4.226.869 КМ чине краткорочна финансијска имовина и разграничења и нефинансијска имовина у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења исказане су у износу од 4.224.155 КМ нето вриједности, а чине их највећим дијелом готовина и готовински еквиваленти, краткорочна потраживања и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Готовина и готовински еквиваленти односе се на средства на жиро - рачунима (3.088.369 КМ) и благајни (5.132 КМ).

Стање новчаних средстава на посебним рачунима на дан 31.12.2022. године износи 1.432.252 КМ, а чине их накнаде остварене у складу са Законом о концесијама (5.456 КМ), Законом о шумама (549.155 КМ) и Законом о водама (877.641 КМ).

Краткорочна потраживања исказана су у нето износу од 915.462 КМ (бруто вриједности од 2.060.163 КМ и исправке вриједности од 1.144.701 КМ), а највећим дијелом се односе на потраживања по основу продаје и извршених услуга (47.968 КМ), ненаплаћених пореза, доприноса и непореских прихода (702.113 КМ) и пореза, доприноса и непореских прихода за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату до годину дана (165.181 КМ).

Потраживања по основу продаје и извршених услуга у нето износу 47.968 КМ (бруто вриједности од 102.398 КМ и исправке вриједности од 54.430 КМ) се највећим дијелом односе на ненаплаћену закупнину пословних простора и земљишта (25.316 КМ).

Исправка вриједности потраживања по основу продаје и извршених услуга исказана је у износу од 54.430 КМ, а односи се на сумњива и спорна потраживања по основу закупа.

Потраживања за неплаћене порезе, доприносе и непореске приходе у нето износу од 702.113 КМ (брutto вриједности од 1.506.901 КМ и исправке вриједности од 804.788 КМ) се највећим дијелом односе на пореска потраживања евидентирана на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске (91.041 КМ), потраживања по основу закупа јавних површина (22.923 КМ), концесиону накнаду (567.168 КМ), накнаду за шуме (20.824 КМ).

Исправка вриједности је исказана у износу од 804.788 КМ, а односи се на ненаплаћене порезе из извјештаја Пореске управе (675.686 КМ) и ненаплаћене непореске приходе за накнаде за закуп јавних површина, пословних простора, накнада и пласмана (129.102 КМ).

Потраживања за порезе, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а доспијевају на наплату у року до годину дана у нето износу од 165.181 КМ (брutto вриједности од 443.219 КМ и исправке вриједности од 278.038 КМ) су евидентирани на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске (84.942 КМ), накнаде за једнократну ренту и накнаде за уређење градског грађевинског земљишта (80.239 КМ), од чега се 55.235 КМ односи на "Андрићград" д.о.о. Вишеград.

Спорна потраживања се односе на потраживања за једнократну ренту и накнаде за уређење градског грађевинског земљишта (278.038 КМ), од чега се највећи дио (266.062 КМ) односи на потраживања од "Андрићград" д.о.о. Вишеград. По наведеном нису предузете све могућности наплате потраживања, односно нису покренути судски спорови код надлежног суда.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти исказана су у износу од 210.658 КМ, а највећим дијелом се односе на средства по основу расподјеле јавних прихода на дан 31.12.2022. године која су на јединствени рачун трезора Општине дозначена почетком године (17.051 КМ), новчана давања за кориснике права из Закона о социјалној заштити (43.934 КМ), трансфере од Министарства управе и локалне самоуправе за неразвијене општине (20.125 КМ) и за финансирање пројекта јавних инвестиција - реконструкција моста у Добруну (125.000 КМ).

У пословним књигама Јавне установе за предшколско васпитање и образовање "Невен" потраживања по основу трансфера од јединица локалне самоуправе исказана су у негативном износу од 29.888 КМ и корекција потраживања по основу трансфера од других јединица власти у позитивном износу од 29.888 КМ. Наведене износе је потребно искњижити из билансне евиденције јер су последица грешке из ранијег периода. ЈУ није извршила корекцију грешке из ранијег периода, што није у складу са параграфом 46 и 47, МРС 3 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке.

Препоручује се директору Јавне установе за предшколско васпитање и образовање "Невен" да обезбједи да се изврши корекција грешке из ранијег периода у складу са параграфом 46 и 47, МРС ЈС 3 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке, а односи се на потраживања по основу трансфера од јединица локалне самоуправе која су исказана у негативном износу од 29.888 КМ и исправке истих потраживања исказаних у позитивном износу од 29.888 КМ.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина исказана је у износу од 72.227.984 КМ брутто вриједности, 13.087.110 КМ исправке вриједности и 59.140.874 КМ нето вриједности, а односи се на дугорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења је исказана у нето износу од 8.333.544 КМ, а односи се на дугорочне пласмане (акције и учешћа у капиталу и дугорочни зајмови), дугорочна потраживања и дугорочна разграничења.

Акције и учешћа у капиталу исказани су у износу од 1.203.772 КМ, а односе се на акције и учешћа у капиталу у јавним предузећима (913.022 КМ), домаћим јавним нефинансијским субјектима (20.000 КМ) и привредним друштвима (270.750 КМ).

Учешће Општине у капиталу у јавним предузећима је код Комуналног предузећа "Комуналац" а.д. Вишеград 100% или 196.797 КМ и Предузећа за водовод и канализацију "15 април" а.д. Вишеград 65% или 711.725 КМ.

Учешће Општине у акцијама и основном капиталу у домаћим јавним нефинансијским субјектима се односи на оснивачки капитал у јавним установама које се финансирају из буџета Општине (14.000 КМ) и учешће у акцијама и основном капиталу код слѣдећих правних лица "Милса" а.д. Вишеград 38% или 62.300 КМ, "Андрићград" д.о.о. Вишеград 14,5% или 1.450 КМ, Рехабилитациони центар "Вилина Влас" Вишеград 100% или 2.000 КМ, "Андрићев конак" д.о.о. Вишеград 100% или 205.000 КМ, ЈП "Дирекција за развој и изградњу д.о.о. Вишеград 100% или 2.500 КМ, ЈЗУ "Апотека Вишеград" Вишеград 2.000 КМ, ЈЗУ Дом здравља" Вишеград 2.000 КМ, ЈП "Радио-телевизија" Вишеград 2.000 КМ и Сарајевска развојна агенција "Серда" д.о.о. Сарајево 2.000 КМ.

Дугорочни зајмови су исказани у износу од 124.928 КМ, а односе се на потраживања по основу продаје станова у власништву општине по уговорима са купцима на одложено плаћање. Уговори са купцима су закључени у ранијим годинама.

Дугорочна потраживања су исказана у износу од 174.143 КМ по основу пореских потраживања евидентираних на основу Извјештаја Пореске управе Републике Српске, а за које је продужен рок плаћања дуже од годину дана и потраживања за накнаде и таксе за које је продужен рок плаћања - односе се на Уговоре о одгођеном плаћању накнаде за једнократну ренту и накнаде за уређење градског грађевинског земљишта, у складу са Законом о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број 40/13,106/15 и 3/16), Одлуком о уређењу простора и грађевинском земљишту ("Службени гласник Општине Вишеград", број 13/16).

Дугорочна разграничења исказана су у износу од 3.231.873 КМ, а односе се на дате авансе за реализацију Пројекта „Андрићград“ у Вишеграду. У складу са Уговором о учествовању у финансирању Пројекта "Андрићград" у Вишеграду који је закључен 10.10.2011. године између Општине Вишеград и "Андрићград" д.о.о. Вишеград, појединачним одлукама Скупштине општине о давању сагласности на утрошак средстава за учешће у реализацији Пројекта (од 29.09.2011, 09.04.2012. и 03.08.2012. године) и Одлуком о дугорочном кредитном задужењу Општине Вишеград од 21.03.2017. године уплаћено је "Андрићграду" д.о.о. Вишеград 6.000.000 КМ. Наведеним Уговором дефинисана је намјена трошења средстава (извођење грађевинских, занатских и других радова, накнаде таксе и друге обавезе, припрема и израда техничке и друге документације, трошкове рада и функционисања, обезбјеђење услова за почетак рада и обављања регистрованих дјелатности и остале трошкове) и годишњи програм реализације Пројекта за који је обавезан "Андрићград" д.о.о. Вишеград. У оквиру реализације Пројекта планирана је изградња објекта за потребе Општине ("Градска кућа") и објекта позоришта, а након изградње наведених објеката и добијања дозволе за њихову употребу, исти се преносе у власништво и посјед Општине без накнаде. У периоду од 2016-2018. године, а на основу процјена тржишне вриједности објекта "Градска кућа" од стране сталног судског вјештака архитектонско-грађевинске струке, скупштинских одлука о прихватању преноса објекта "Градска кућа" у посјед и власништво Општине (од 12.12.2016. и 24.07.2018. године) и нотарски обрађеног Уговора о преносу непокретности (ОПУ: 650/2016 од 30.12.2016. године) извршен је пренос непокретности објекта "Градска кућа" са "Андрићград" д.о.о. Вишеград на Општину (лист непокретности број 215/16) у

вриједности од 2.768.127 КМ. Наведена вриједност објекта "Градска кућа" евидентирана је у оквиру позиције пословних објеката и простора. Разлика износа од 3.231.873 КМ евидентирана је у оквиру дугорочних разграничења - дати аванси, а сходно претходно наведеном односи се на објекат позоришта са припадајућим трошковима који до датума израде овог извјештаја није стављен у употребу.

Нефинансијска имовина у сталним средствима исказана је у нето износу од 50.807.330 КМ (брutto износ од 67.492.639 КМ и исправка вриједности од 16.685.309 КМ), а односи се на произведену сталну имовину (41.691.060 КМ), драгоцености (16.578 КМ), непроизведену сталну имовину (7.622.118 КМ), нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми (1.398.680 КМ) и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми (78.894 КМ). Повећање вриједности нефинансијске имовине у сталним средствима у 2022. години извршено је по основу нових улагања, преноса имовине са вишег нивоа власти, а смањење по основу обрачунатих трошкова амортизације, продаје и расходовања.

Произведену сталну имовину највећим дијелом чине зграде и објекти нето вриједности (36.008.499 КМ), постројења и опрема (731.318 КМ) и инвестициона имовина (4.938.211 КМ).

У току године повећана је вриједност произведене сталне имовине највећим дијелом по основу укњижавања:

- зграде у насељу Калате (64.186 КМ) и укњижавање 40 станова у насељу Калате (2.094.818 КМ) из пројекта СЕВ II на основу уговора са Републичким секретаријатом за избјеглице и расељена лица Републике Српске,
- улагања по основу завршених радова на дјечијем игралишту и помоћном стадиону (236.197 КМ). Износ од 59.903 КМ се односи на повећање вриједности Спортске дворане финансиране од стране Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију из пројекта енергетске ефикасности,
- улагања у остале објекте (245.431 КМ) која се односе на извођење радова на котловници (214.347 КМ) и изградња потпорних зидова у улицама Милоша Обилића (17.379 КМ), Светог Саве (5.535 КМ) и Горње Шегање (8.170 КМ),
- набавка ватрогасног возила (129.576 КМ),
- намјештај за 40 станова у насељу Калате на основу уговора са Републичким секретаријатом за избјеглице и расељена лица Републике Српске (168.964 КМ).

Смањење вриједности произведене сталне имовине је по основу обрачунате амортизације.

Скупштина општине је 27.12.2019. година донијела двије одлуке о давању јавне канализационе мреже и јавног водовода на коришћење, управљање и одржавање Јавном предузећу за водовод и канализацију "15. април" а.д. Вишеград. Сходно наведеним одлукама, из пословних књига искњижена је имовина набавне вриједности (5.552.294 КМ), исправке вриједности (4.654.109 КМ) и садашње вриједности (898.185 КМ). Након искњижавања јавне канализационе мреже и јавног водовода Општина је наставила са улагањима те је на дан 31.12.2022. године исказана набавна вриједност (915.029 КМ), исправка вриједности (159.006 КМ) и садашња вриједност (756.023 КМ).

Драгоцености су исказане у износу од 16.539 КМ, а односе се на умјетничке слике, архивску грађу (матичне књиге) и књиге.

Непроизведена стална имовина се односи на земљиште у вриједности од 7.622.118 КМ које је класификовано у пољопривредно, градско грађевинско и остало грађевинско земљиште.

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана у износу од 1.398.680 КМ, а односи се на стамбене објекте (534.782 КМ), саобраћајне објекте (49.298 КМ) и остале објекте (814.570 КМ).

Стамбени објекти у припреми се највећим дијелом (465.689 КМ) односе на пословне просторе у насељу Гарча који су Одлуком Владе Републике Српске о преносу права својине на непокретностима ("Службени гласник Републике Српске", број 1/18) пренесени са Министарства за избјеглице и расељена лица Републике Српске на Општину у вриједности од 530.291 КМ. Пренос имовине је извршен без накнаде, а у сврху завршетка пословних простора, издавања употребних дозвола и уплаћења стамбено - пословних објеката.

Саобраћајни објекти у припреми се највећим дијелом односе на реконструкцију градских улица (16.720 КМ), уређење прилаза ћуприји (12.051 КМ) и мост у Добруну (5.265 КМ).

Остали објекти у припреми се највећим дијелом односе на изградњу базенског комплекса "Аква парк" у Вишеграду (507.287 КМ), изградњу канализације Доње Шегање - стадион (18.831 КМ), пројектну документацију гробље Трновача (20.057 КМ), пројектну документацију обалоутврда (4.670 КМ), јавну расвјету (8.982 КМ), пројектну документацију дјечијег игралиште Гарча (13.163 КМ), водовода у улици Војводе Путника (8.705 КМ).

Изградња базенског комплекса "Аква парк" почела је крајем 2014. године потписивањем уговора са "Арс студиом" д.о.о. Бања Лука који је био у обавези да сачини идејни пројекат, урбанистичко - техничке услове и главни пројекат за изградњу "Аква парка". У 2015. и 2016. години потписани су уговори са извођачем радова "Романија путеви" а.д. Соколац за изградњу наведеног објекта (прва фаза и наставак) укупне вриједности 1.035.768 КМ. Рјешењем Одјељења за инспекцијске послове Општине од 09.12.2016. године забрањује се извођење радова "Романијапутеви" а.д. Соколац на изградњи базенског комплекса због неприбављања грађевинске дозволе и записника о ископчењу објекта. Почетком 2017. године закључен је Споразум о привременом обустављању радова на изградњи базенског комплекса "Аква парк" у Вишеграду док се не изврши промјена намјене простора, а започети објекат предефинише сходно новој намјени и просторно - планској документацији, као и док се у потпуности не обезбиједи техничка документација. У складу са новом намјеном простора и просторно - планској документацији, те рјешењима Одјељења за просторно уређење и стамбене комуналне послове Општине (од 27.12.2018, 28.12.2018. и 30.08.2019. године) на наведеном простору одобрена је изградња помоћног стадиона, дјечијег игралишта и вањског уређења објеката дјечијег игралишта са пратећим гоститељским садржајем и помоћним стадионом.

Улагање на туђим некретнинама, постојењима и опреми исказано је у нето износу од 78.894 КМ, а односи се на суфинансирање реализације пројекта естетског уређења фасада са заједницама етажних власника.

Препоручује се Скупштини општине да:

- изврши процјену краткорочних потраживања која су класификована као ненаплата,

- преиспита и утврди статус нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми и дугорочних разграничења која се односе на дате авансе за реализацију Пројекта „Андрејград“, те сходно томе донесе одговарајуће одлуке,

- донесе одлуку о преносу јавне канализационе мреже и јавног водовода на коришћење, управљање и одржавање Јавном предузећу за водовод и канализацију "15. април" а.д. Вишеград.

6.3.2. Пасива

Пословна пасива Општине исказана је дан 31.12.2022. године у износу од 63.367.743 КМ, а чине је обавезе и разграничења и властити извори.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења су исказане у износу од 6.195.924 КМ, а односе се на краткорочне обавезе и разграничења и дугорочне обавезе и разграничења.

Краткорочне обавезе и разграничења исказани су у износу од 2.365.708 КМ, а односе се на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана, за лична примања запослених, из пословања у земљи, за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите, за краткорочно разграничене приходе, за остале краткорочне обавезе и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају до годину дана исказане су у износу од 839.837 КМ, а односе се на обавезе по основу кредита ("Нова банка" а.д. Бања Лука од 416.839 КМ, NLB Банка а.д.Бања Лука од 379.203 КМ и Развојног кредита Владе Републике Српске из средстава Свјетске банке 43.795 КМ).

Обавезе за лична примања у земљи исказане су у износу од 358.655 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате запослених и бруто накнаде плата (283.052 КМ) и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, отпремнина и једнократних помоћи (75.603 КМ).

Обавезе из пословања у земљи исказане су у износу од 363.108 КМ највећим дијелом се односе на обавезе према добављачима за набавку роба, услуга (164.625 КМ), за набавку сталне имовине (67.243 КМ), према физичким лицима у земљи (118.387 КМ) и остале обавезе (4.146 КМ).

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите исказане су у износу од 220.084 КМ.

Обавезе за субвенције су исказане у износу од 63.379 КМ, а односе се на одобрене подстицаје за пољопривреду као и субвенције за накнаду штете у пољопривреди од временских непогода.

Обавезе на име дознака за социјалну заштиту Центра за социјални рад исказане су у износу од 72.657 КМ, а односе се на одобрене помоћи и друге видове социјалне заштите за децембар 2022. године.

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 573.045 КМ, а односе на обавезе према "Србињепутеви" а.д. Фоча по основу купљене имовине 2013. године, а које доспијевају у року до годину дана.

Скупштина општине Вишеград је 29.05.2013. године донијела Одлуку о прибављању - куповини имовине од "Србињепутеви" а.д. Фоча предузећа за одржавање, заштиту, реконструкцију и изградњу путева, а на основу уговора о куповини имовине. У уговору је наведена куповина предметних некретнина, цијена тих некретнина је 5.730.473 КМ и уговорена је мјесечна обавеза од 47.754 КМ у временском периоду од 10 година.

Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединице власти исказане су у износу од 6.706 КМ, а односе се на обавезе по записницима Пореске управе Републике Српске.

У периоду од датума извјештавања до 28.02.2023. године измирене су обавезе из претходног периода у укупном износу од 766.243 КМ.

Дугорочне обавезе и разграничења исказане су у износу од 3.830.216 КМ, а односе на обавезе по зајмовима и остале дугорочне обавезе.

Дугорочне обавезе по зајмовима исказане су у износу од 3.731.686 КМ, а чине их обавезе по кредитима које доспијевају у периоду дужем од годину дана и то 1.857.893 КМ према "Нова банка" а.д. Бања Лука, 1.567.206 КМ према "NLB Банка" а.д. Бања Лука и 306.587 КМ према Влади Републике Српске по основу развојног кредита из средстава Свјетске банке.

Остале дугорочне обавезе у износу од 95.504 КМ односе се на обавезе према "Србињепутеви" а.д. Фоча.

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори средстава исказани су у износу од 57.171.819 КМ, а односе се на трајне изворе средстава, резерве, финансијски резултат ранијих година и финансијски резултат текуће године.

Трајни извори средстава исказани су у износу од 12.709.139 КМ, а највећим дијелом се односе на земљиште, матичне књиге и библиотечке књиге (7.907.168 КМ), учешће у капиталу (1.203.772 КМ) и нето имовина укључених контролисаних ентитета (3.598.199 КМ).

Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине исказане су у износу од 49.875 КМ, а настале су у 2019. години ревалоризацијом сталних средстава чија је књиговодствена вриједност била сведена на нулу.

Финансијски резултат ранијих година исказан је у износу од 42.333.555 КМ.

Финансијски резултат текуће године исказан је у износу од 2.079.250 КМ, од чега износ од 2.068.728 КМ представља разлику прихода и расхода, (тачка 6.2.3. извјештаја), а износ од 10.522 КМ је резултат директних књижења на финансијски резултат у току године.

6.3.3. Ванбилансна евиденција

На дан 31.12.2022. године Општина није исказала позиције ванбилансне активе и позиције ванбилансне пасиве.

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 9.610.281 КМ и одливи готовине из пословних активности у износу од 8.448.735 КМ, што је резултирало новчани ток из пословних активности у износу од 1.161.546 КМ.

Новчани ток од инвестиционих активности је приказан у негативном износу 1.064.954 КМ (приливи 16.238 КМ и одливи 1.081.192 КМ). Новчани ток од активности финансирања приказан у негативном износу од 591.871 КМ (одливи).

Исказана готовина и готовински еквиваленти на почетку периода у износу од 3.588.780 КМ, позитиван новчани ток из пословних активности и негативни новчани токови из инвестиционих активности и активности финансирања представљају стање новчаних средстава на крају периода у износу од 3.093.501 КМ, које је у односу на претходну годину мање за 495.279 КМ.

Биланс новчаних токова је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и исти пружа релевантне информације о новчаним токовима у складу са МРС ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз консолидоване финансијске извјештаје Општине Вишеград за годину која се завршава на дан 31.12.2022. године су објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Напоменама уз финансијске извјештаје Општина није објелоданила информације о судским споровима. На основу Извјештаја о раду Правобранилаштва Републике Српске за период 01.01.-31.12.2022. године за 8 судских спорова у вриједности од 55.864 КМ Општина је тужилац, док за 15 судских спорова у вриједности од 459.202 КМ Општина је тужена страна.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидовани финансијски извјештај за 2022. годину сачињене су и Напомене за период 01.01 - 31.12.2022. године, које пружају неопходне информације о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама, али исте дијелом не задовољавају захтјеве МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и одредбе члана 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, јер нису објелодањене информације које се односе на:

- почетна стања потраживања за продату произведену сталну имовину, за уговорене камате и потраживања по другим финансијским приходима у земљи као и корекције по наведеним потраживањима,
- расходе по основу коришћења роба и услуга као и структуру неизмирених обавеза за субвенције и грантове, што није у складу са параграфима 127 (ц) и 128 МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја,
- презентовање свих неусаглашених салда обавеза и потраживања на дан пописа,
- информације о судским споровима,
- билансне позиције нижих буџетских корисника.

Препоручује се начелнику Општине да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују све неопходне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Сњежана Тубић, с.р.

Сања Вучић, с.р.